Ρωμιοσύνη: «Έλλειμμα» λογικής, «Πλεόνασμα» καρδιάς (Σάββας Ηλιάδης, δάσκαλος)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 18 Απριλίου, 2015

Σήμερα η ζωή μας κατακλύζεται από
οικονομικούς όρους αμέτρητους, εν πολλοίς ακατανόητους ή δυσνόητους. Όλοι τους επιδίδονται στην περιγραφή των οικονομικών δεδομένων και γενικότερα στην οικονομική κατάσταση προσώπων, οργανισμών, εταιρειών αλλά και κρατών και όλης της ανθρωπότητας.
Δυο απ΄ αυτούς, το «έλλειμμα» και το «πλεόνασμα», παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στη ζωή μας, όχι μόνο ως οικονομικοί όροι αλλά και ως τρόποι του ζειν και αγωνίζεσθαι στο στίβο της πολυκύμαντης πραγματικότητας αυτής ταύτης της ζωής.
Οι όροι αυτοί έχουν προσλάβει μέσα μας
ανεπαίσθητα κάποια ιερότητα, ένα περιεχόμενο παγανιστικό θα μπορούσαμε να πούμε και εμείς είμαστε
στραμμένοι, προσηλωμένοι προς αυτούς
ψυχή τε και σώματι. Καθώς προβάλλονται μάλιστα και παρουσιάζονται και αναλύονται από τους ειδικούς, πολιτικούς
και οικονομολόγους, καθορίζουμε σύμφωνα μ’ αυτά την οικονομική μας αλλά και όλη μας τη συμπεριφορά προς τις καταστάσεις
και τα πρόσωπα που μας περιβάλλουν.
Επειδή όμως είμαστε κληρονόμοι μιας
παράδοσης και ιστορίας πλούσιας σε αρχές και ιδανικά και σε πνευματικό περιεχόμενο, που πηγάζει από τους Αγίους και τους ήρωές μας (εθνικούς, επιστημονικούς, φιλανθρωπικούς, κοινωνικούς, κ.λπ.), έχουμε και την παρακαταθήκη και την εμπειρία και την υποχρέωση να δούμε τα πράγματα και από την άλλη σκοπιά. Αυτή των πατέρων μας, δηλαδή την πάτρια.
Στις αμέτρητες δοκιμασίες που έζησε το
Γένος μας ανά τους αιώνες, υπήρξαν στιγμές που αντιμετώπισαν οι πατέρες μας αυτό το «δίλημμα»: «ΕΛΛΕΙΜΜΑ» ή «ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ».

Βεβαίως, ως μη έχοντες αμφότεροι οι όροι
στην παρούσα αναφορά μόνο οικονομικο-διαχειριστικό περιεχόμενο, εννοείται πως προβλήθηκαν και ως πρόκληση, ως απειλή,
με την ανάλογη μορφή σε κάθε περίσταση.

Όταν οι κάθε είδους επίβουλοι εχθροί
χτυπούσαν την πατρίδα και δεν είχαν αποτέλεσμα στα πεδία των μαχών σώμα με

σώμα, κατέφευγαν και σ' αυτόν τον δόλιο τρόπο, για να επικρατήσουν, να υποτάξουν το αδούλωτο φρόνημα, που ουσιαστικά
συνοψιζόταν στο «δίλημμα»: «Έλλειμμα» ή «πλεόνασμα».

Πραγματικά, δεν μπορεί παρά να ήταν φοβερή
η πρόκληση και ο πειρασμός.

Αυτοί που έδιναν τις δελεαστικές
υποσχέσεις στις ώρες της δοκιμασίας, των παντοειδών κινδύνων, της δίψας, της πείνας, των ασθενειών, της απώλειας των αγαπημένων προσώπων, της άμεσης απειλής
του θανάτου, της ατίμωσης, της βεβήλωσης των ιερών, έβρισκαν απέναντί τους ψυχές που ποτέ δε φαντάζονταν. Κατατροπώνονταν, κατανικιόνταν, υφίστατο ταπείνωση και προσβολή η δαιμονική πολλές φορές έπαρσή τους, εισπράττοντας την άρνηση στη δόλια υπόσχεση ανταλλαγής του «πλεονάσματος»,
για την ικανοποίηση των επιθυμιών τους
και όλων των προσδοκώμενών τους.

Κι αν σε κάποιους είχε απομείνει λίγη
ανθρωπιά και αξιοπρέπεια, λίγος σεβασμός στον άνθρωπο, αυτοί ντρέπονταν, εκπλήσσονταν, θαύμαζαν το μεγαλείο αυτών των ψυχών.

Αλλά γιατί αυτή η άρνηση στο «πλεόνασμα»;
Γιατί αυτή η «παράλογη», η «τρελή», η «μωρή», η «ανόητη» στάση των Σπαρτιατών, των Μεσολογγιτών, των Σουλιωτών, των Ναουσαίων, των Μακεδονομάχων, των αγωνιστών του 1940, των Κυπρίων (1955-1959), και τόσων άλλων;

Αιώνες ο Έλληνας γαλουχήθηκε, διδάχτηκε,
προβληματίστηκε και έδωσε απάντηση σε τέτοιου είδους καταστάσεις προβαλλόμενες ως αδιέξοδα. Διότι τράφηκε
πνευματικά κατά τέτοιον τρόπο, ώστε η
τροφή που πήρε διοχετεύτηκε απευθείας στην καρδιά και δημιούργησε, όπως θα έλεγαν οι γιατροί «καρδιακή πνευματική υπερτροφία» ή «πνευματική μεγαλοκαρδία».
Η πνευματική τροφή είχε προορισμό την πνευματική καρδιά κι όχι τη λογική. Η λογική παρέμενε πάντοτε «ελλειμματική» σε σχέση με την καρδιά, που είχε το «πλεόνασμα» και εν τέλει έπαιρνε τις μεγάλες αποφάσεις, στα πλαίσια πάντοτε της διάκρισης. Έτσι, στις δύσκολες στιγμές πάντοτε είχε το προβάδισμα η καρδιά. Κι έτσι προτίμησαν το «έλλειμμα» για την υπεράσπιση υψίστων αγαθών. Την ελευθερία, την αξιοπρέπεια, την τιμή και διαφύλαξη όλων των ιερών και των αγίων του τόπου τους. Και η ιστορία τους δικαίωσε. Έγιναν οι οδηγοί μας, τα πρότυπά μας.

Εκ του αποτελέσματος αποδεικνύεται πως,
όταν λειτουργεί η καρδιά, καταλύονται ακόμα και οι νόμοι της φύσης. Λειτουργεί το μυστήριο. Διότι εκεί κρύβεται το μυστήριο. Και ενεργεί και γίνονται τα θαύματα, σαν αυτά που έχει να παρουσιάσει αμέτρητα η ευλογημένη μας Ιστορία και Παράδοση.

Σήμερα υποχρεώνεται ο ελληνικός λαός να
ζήσει με το «έλλειμμα» το οικονομικό αλλά και με το «έλλειμμα» της συμπάθειας (συν-πάσχω, συμμετέχω στον πόνο του άλλου) των λεγομένων φίλων και εταίρων.

Εδώ δοκιμάζεται, καθώς και οι πρόγονοί
του. Δοκιμάζεται και το της καρδιάς του «πλεόνασμα». Παρόλα τα χτυπήματα, έχει και διαθέτει απ’ αυτό. Στο συνάνθρωπό του, όποιος κι αν είναι, ό,τι κι αν πιστεύει, απ’ όπου κι αν προέρχεται. Δίκαια τον πιάνει το παράπονο, αλλά αυτό το κάτι άλλο, το οποίο τρέχει στο αίμα του, τον κρατάει όρθιο.

«Πλεόνασμα» και «Έλλειμμα». Πού
βρίσκεται όμως το όριό τους; Μέχρι πού τελειώνει το καθένα, ώστε να μη γίνει βάσανο στη ζωή
και αυτοσκοπός; Ανάμεσά τους βρίσκεται η διακριτική αρετή της «ΑΥΤΑΡΚΕΙΑΣ», την
οποία διδάσκει το Ευαγγέλιο.

Ως επίρρωση των προαναφερθέντων
παραθέτουμε ένα χωρίο από την προς Φιλιππησίους επιστολή του Αποστόλου Παύλου,
την επιστολή της χαράς όπως λέγεται,
παρόλο που είναι γραμμένη μέσα από τη φυλακή, από το τέταρτο κεφάλαιο, καθόσον το Άγιο Ευαγγέλιο και οι βίοι των Αγίων υπήρξαν οι οδηγοί και οι τροφείς του Γένους και η παράκληση και η ελπίδα. Λέει λοιπόν ο Απόστολος:

«᾽Εχάρην δὲ ἐν Κυρίῳ
μεγάλως ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνεθάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν· ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε, ἠκαιρεῖσθε
δέ. Οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρησιν
λέγω· ἐγὼ γὰρ ἔμαθον ἐν οἷς εἰμι αὐτάρκης εἶναι. Οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι,
οἶδα καὶ περισσεύειν· ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσι μεμύημαι καὶ χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν,
καὶ περισσεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι· πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί
με Χριστῷ. Πλὴν καλῶς ἐποιήσατε
συγκοινωνήσαντές μου τῇ θλίψει».

Και

η μετάφραση:

«Χάρηκα επίσης πολύ εν Κυρίω, γιατί τώρα
επιτέλους ξαναβλάστησε η φροντίδα σας για μένα, για την οποία και φροντίζατε,
αλλά δεν είχατε ευκαιρία να την εκδηλώσετε. Όχι ότι το λέω κάτω από στέρηση,
γιατί εγώ έμαθα να είμαι αυτάρκης σε αυτά που έχω. Ξέρω να ζω με
στέρηση, ξέρω και να ζω και με αφθονία. Σε καθετί και σε όλα έχω μάθει το
μυστικό, και να χορταίνω και να πεινώ, και να έχω αφθονία και να στερούμαι. Όλα
έχω τη δύναμη να τα
κάνω διά του Χριστού, που με ενδυναμώνει. Όμως καλά κάνατε που
συμμετείχατε στη θλίψη μου».

Στον Απόστολο το «έλλειμμα» είναι το
«ταπεινούσθαι», το «πεινάν», το «υστερείσθαι». Το δε «πλεόνασμα» το
«περισσεύειν» και το «χορτάζεσθαι». Τη
συντονιστική, τη ρυθμιστική, τη μετριαστική αρετή όμως την αναφέρει στην αρχή:
«εγώ έμαθον εν οις ειμί αυτάρκης
είναι».

Δεν μπορεί παρά σύμφωνα με τα δεδομένα της
ιστορίας και σύμφωνα με τους πνευματικούς νόμους να βγει δικαιωμένος ο
ελληνικός λαός. Εξάλλου, πάλι έτερος
λόγος λέγει: «Το άδικον ουκ ευλογείται».

Αυτά είναι αποδεδειγμένα ως ήδη γενόμενα.
Είναι δικά μας, κληρονομιά μας. Είναι το αίμα
μας, το «πεπρωμένο» μας. Και στο χέρι μας είναι να συνεχίσουμε. Διότι θα
τα παραδώσουμε με ευθύνη στους επερχομένους, αλλά θα δώσουμε λόγο και στο Θεό.

Δε θα αποκάμομε. Όχι. Δεν είμαστε μόνοι!

Ηλιάδης Σάββας

Διά
βίου δάσκαλος

Κιλκίς
18- 4- 2015